

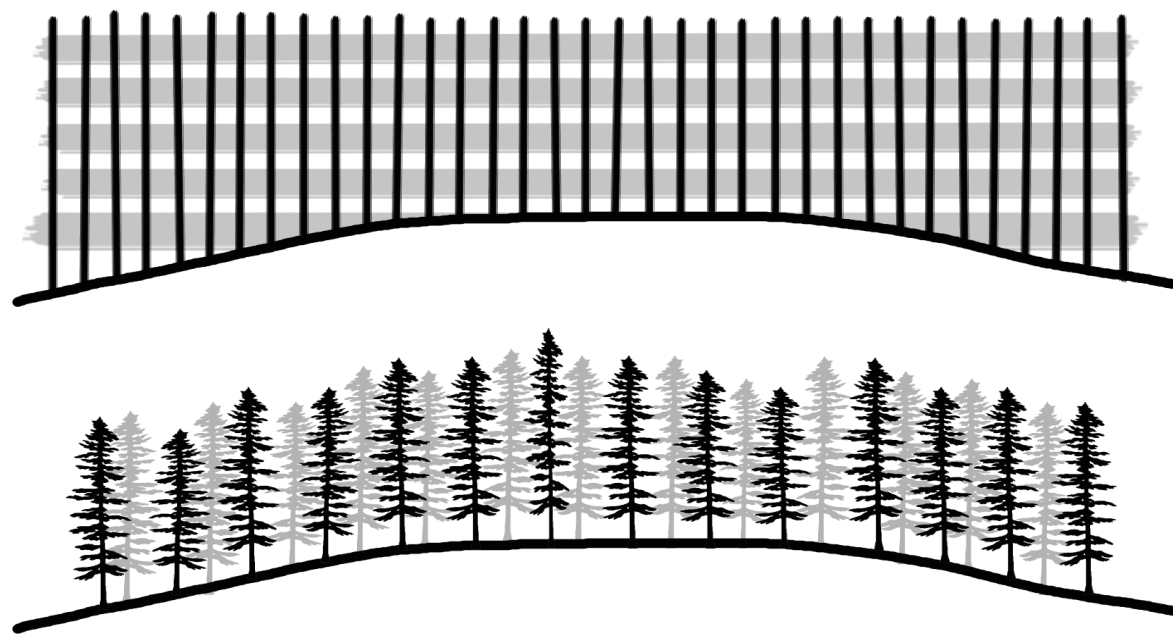
Den gemensamma berättelsens betydelse för projektkvalitet

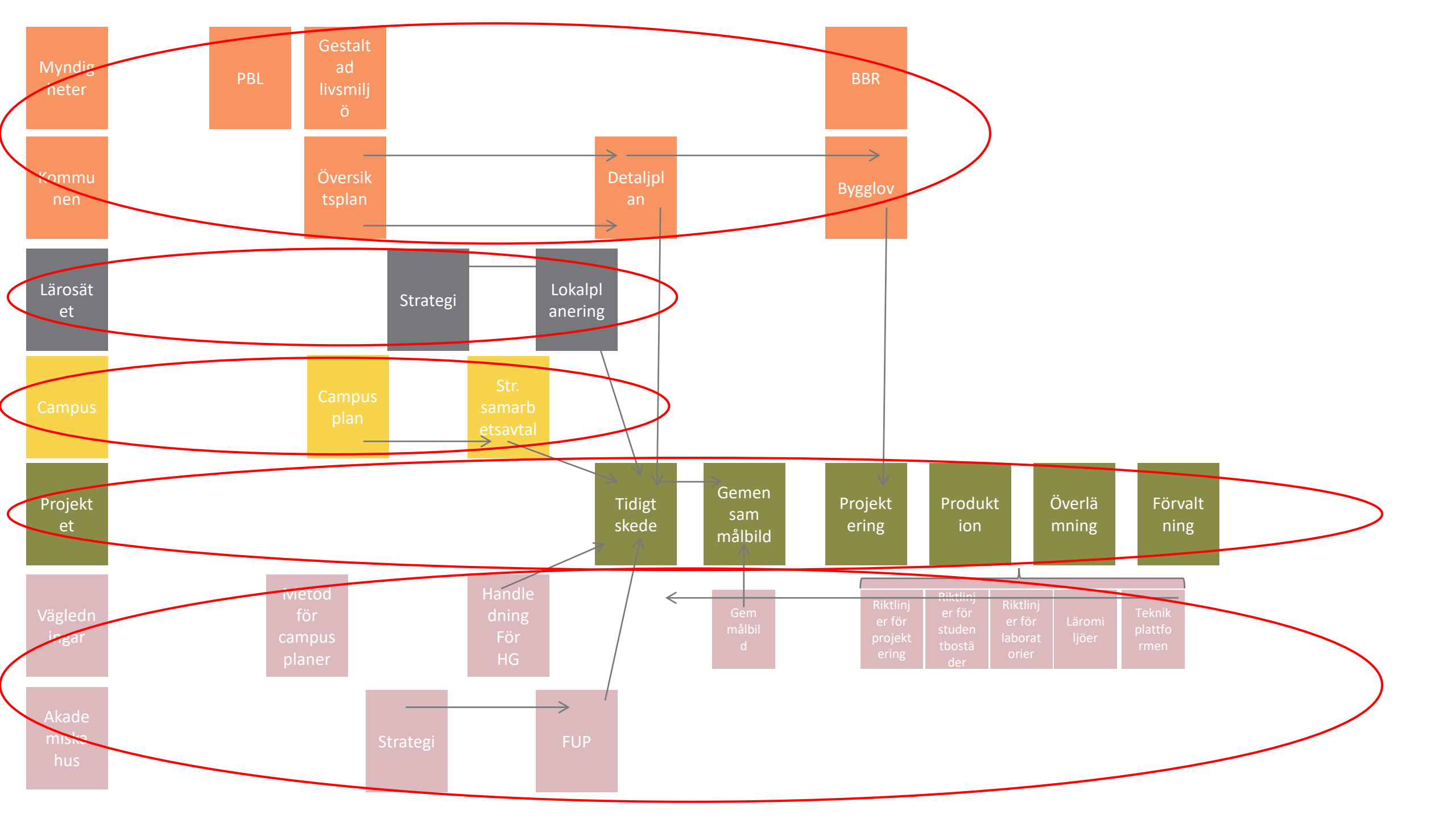

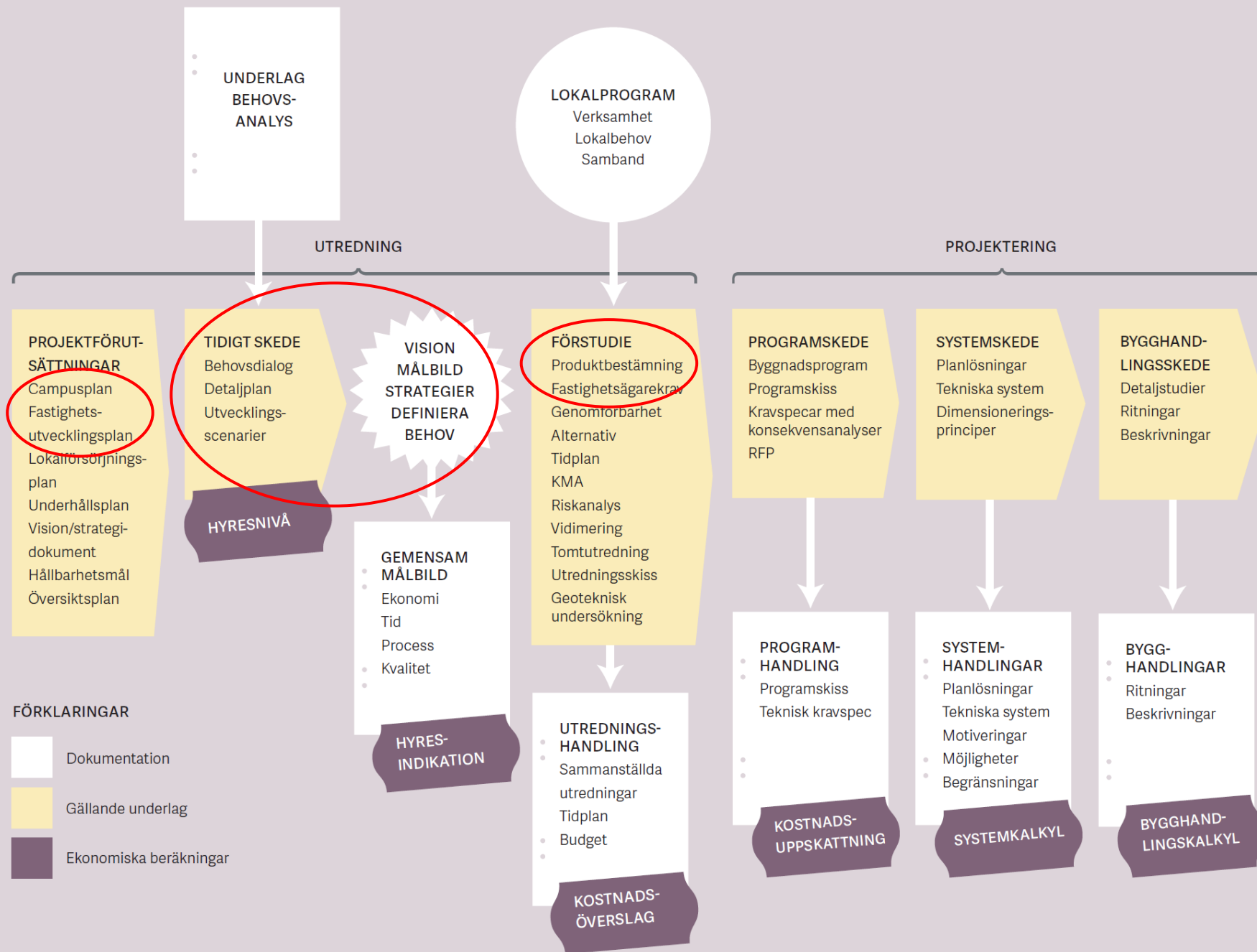
Håkan Sandhagen
Arkitekturchef Akademiska Hus

...om att skapa en gemensam berättelse

processen – vägledningarna - exemplet i Umeå

HUVUDPRINCIPER

Vår huvudstrategi är nader som är långsikt samt att förvalta dess anpassat sätt, alltid n och behov.

Byggnaderna ska inbj god arkitektur, kunsk sund miljö, långsiktig och robust bygg- och mi. De ska ha hög ger fektiva, med tekniska kant, men som ändå ä nadernas funktion ocl ställd. På detta sätt sk Akademiska Hus över

UMEÅ UNIVERSITET

raktiva miljöer som
me för kreativitet,

gestaltungspro-
a, tekniska, funktio-
gs samman. Akade-
t bidra till nya, väl
örvalta de kvaliteter

Fastighetsbestånd

Bägge parterna har en ambition att öka nyttjandegraden av lokaler och andra ytor. Inför ny- och ombyggnad ska därför alltid behovet av lokaler analyseras enligt nedanstående

<https://www.akademiskahus.se/vara-kunskapsmiljoer/publikationer/>

1. Minska ytbehovet, såsom till exempel när banker har ersatt fysiska kontor med digitala tjänster de senaste årtiondena.
2. Intensifiera ytanvändningen, exempelvis genom att använda ytor och funktioner samtidigt eller vid olika tillfällen (även spritt under dagen).
3. Anpassa, komplettera eller bygg om lokalen eller de ytor och funktioner i närområdet som underlättar delning.
4. Bygg nytt på ett klimatsmart och hållbart sätt som underlättar en hög nyttjandegrad och som också bidrar till minskade växthusgaser.

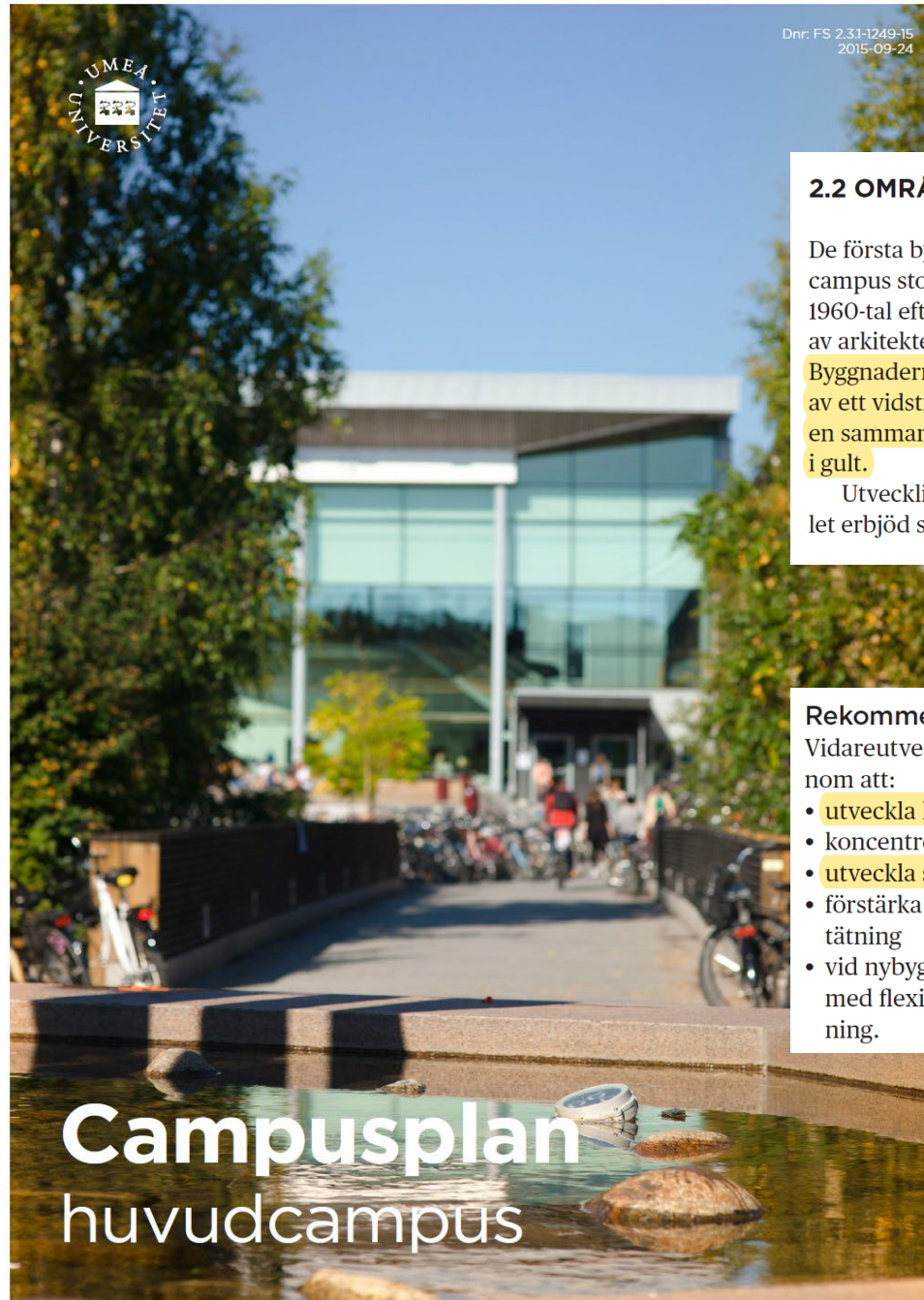

...exemplet i Umeå

Projekthandledning

Från tidiga skeden till
inflyttning och förvaltning
2021-11-01

Metod för
campusutveckling

Dnr: FS 2.31-1249-15
2015-09-24

2.2 OMRÅDETS STRUKTUR OCH UTVECKLING

De första byggnaderna på huvudcampus stod klara under sent 1960-tal efter en utbyggnadsplan av arkitekten Hans Brunnberg. Byggnaderna planerades i kanten av ett vidsträckt parkrum och hade en sammanhållen tegelarkitektur i gult.

Utvecklingsplanen från 1980-talet erbjöd stora utbyggnadsmöjligheter.

Under denna period förtätades huvudcampus, främst i dess södra delar. Det tidigare tydligt utsträckta parkområdet ändrar nu form. Entréerna in till universitetsområdet planeras om. Det sker som en konsekvens av en ny storskalig kvartersstruktur och ringmatning av trafiken.

Rekommendationer

Vidareutveckla kvaliteterna i ursprungsplanen och planera långsiktigt genom att:

- utveckla helheten i parkmiljöerna och i tegelarkitekturen
- koncentrera framtida förtätning till utvalda utvecklingsområden
- utveckla skönhetsvärden vid gestaltning av nya byggnader och platser
- förstärka rummet kring universitetsdammen och dess form genom förtätning
- vid nybyggnader utgå från förutsättningarna energieffektiva byggnader med flexibelt nyttjande, miljöklassning, miljövänlig drift och förvaltning.

1.9 ARKITEKUR - BEFINTLIGA VÄRDEN

ANALYS AV BEFINTLIG BEBYGGELSE

1960–1962 utarbetade Hans Brunnberg riktlinjer för campusområdet vid Umeå universitet, som då var under uppbyggnad. Arbetet inspirerades av universitetet i Århus, Danmark, som byggts kring en central park med en stor damm i mitten. Även idén om det gula teglet som sammanhållande material hämtades från Århus.

Umeå huvudcampus planerades ursprungligen utifrån tanken om hus i park. Strukturen med det stora sammanhållande gröna parkrummet i mitten och en ortogonal byggnadsstruktur med rationell uppbyggnad som grupperar sig runt detta är i stort sett intakt, även om de södra delarna av campus har förtätats och mer kommit att uppvisa en kvartersstruktur.

Även byggnadsutformningen på campus är likartad och prungsplanens idéer. Den relativt låga tegel som genomgående material samt som "hål i mur" skapar ett lugnt och om andas hög kvalitet.

ETSFRAGOR

er en av få byggnader på campus som
togonal grundstruktur. Byggnaden,
8, är placerad på kullen invid Universum
versitetets stora samlingssal för 1.000
snäcklika form refererar den till en

Umeå kommun.

byggnadstypologi som finns spridd på campus över
som kan härledas till Alvar Aalto. På
idigare Tekniska högskolan finns flera
vra av tallslog, som troligen utgjort
ordica. Tyvärr kan inte kvaliteten i
igas vara lika högt som i förebilden.
larade formen kräver dock ett slags
g gör den svår att bygga till.

Gemensam målbild

En gemensam målsbild som innehåller syfte, vision och mål ska tas fram med Akademiska Hus och kund. Den gemensamma målsbilden sammanfattas på Akademiska Hus och ska godkännas av båda parter.

Syfte, vision och mål svarar på själva kärnan i ett projekt, nämligen vad det ska åstadkomma och uppnå. I ett grundligt visions- och målarbete gör det tydligt vad projektet ska sträva efter och vad som ska ske för att detta ska uppnås.

Det är lämpligt att ta fram vision och mål efter en inledande inventering- och analys. Att ett projekts sammanhang, möjligheter och begränsningar har utretts. Visionen och målen svarar sedan på de utmaningar som identifierats.

Efter visions- och målarbetsmøten förslår det sedan utveckling

Universum

REFERENS UNIVERSUMSOMRÅDET:
KAY FISKERS MFL
ÅRHUS UNIVERSITET 1950-TAL

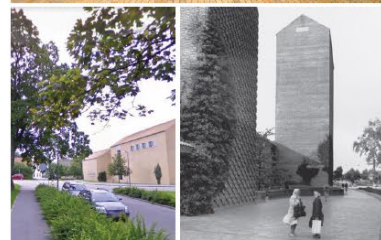
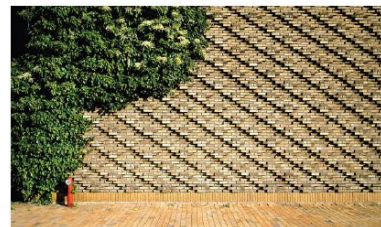
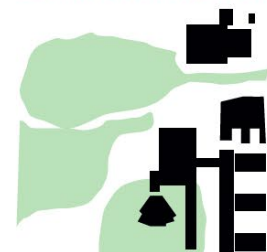

Foto: Edel Puntonet

ANALYS: BEFINTLIG ARKITEKTUR UNIVERSUM

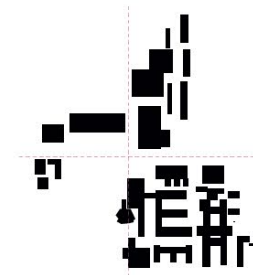

Frilligande volymer
"Hus i park"

Det gula teglet

Täta fasader med tydliga
fönster - Hål i mur"

Ortogonalitet

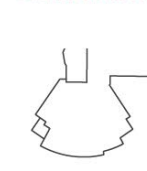
Rationell stomme

SAMMANFATTNING ANALYS:

"Frilliggande volymer i gult tegel med en tydlig rätvinklig arkitektur"

ANALYS: BEFINTLIG ARKITEKTUR AULA NORDICA

SAMMANFATTNING ANALYS:

"Friliggande fri form på naturmark bland tallar."

6.1.2 GESTALTNINGSPRINCIPER ARKITEKTUR PRINCIPER FÖR FORMGIVNING AV

tradition av ortogonal tegelarkitektur. De nya byggnaderna K, X och Q ska ses som lågmälda "bruksbyggnader" för

1. TEGEL OCH ORTOGONALITET

Utformningen av de nya byggnaderna tar avstamp i campus tradition av ortogonal tegelarkitektur. De nya byggnaderna K, X och Q ska ses som lågmälda "bruksbyggnader" för utbildning, forskning eller administration, men formas likväl med hög kvalitet och omsorg om detaljer: allt för att ge byggnaderna en lång livslängd. Universums tillbyggnad bidrar till att manifestera byggnadens position som campus naturliga centrum.

Här kan mönstermurat tegel användas för att manifestera att byggnaden är speciell, alternativt kan ett kontrasterande material användas på ett medvetet sätt för att skapa utskiljning.

3. MEDVETNA GRÄNSSNITT

Som kompensation för de slutna miljöer som befintliga byggnaders bottenvåningar många gånger skapar, behöver de tillägg som görs på campus ges en utformning som motverkar det slutna intrycket. Begreppet medvetna gränssnitt innehåller flera olika aspekter på bottenvåningarnas utformning:

- Byggnadernas bottenvåningar ges en transparent och aktiv utformning. Sociala miljöer och pågående verksamhet exponeras på ett medvetet sätt tillsammans med servicefunktioner i strategiska lägen. Utformningen skapar både trygghet och bidrar till en mer händelserik, kreativ och inspirerande atmosfär, där användarna i större utsträckning kan inspireras av varandras aktiviteter.
- Utöver att sociala miljöer och annan lämplig verksamhet exponeras i bottenvåningen utvecklas relationen mellan ute och inne, så att de rika natur- och parkmiljöerna även är närvarande inomhus. Möjligheten att öppna mot det fria och att enkelt ta sig ut till uteplatser i anslutning till byggnaderna är ytterligare en aspekt av detta.
- Byggnadernas entréer ges en tydlig, tillgänglig och inbjudande utformning, som bidrar till en god orienterbarhet. Om fasaden i bottenvåningen i övrigt består av mycket glas, bör entréerna tydligt skilja ut sig från den övriga utformningen.
- Kommersiellt gångbara lägen för service identifieras. Nya servicefunktioner förläggs i fasadlägen och ges egna entréer utifrån.

ÅRHUS UNIVERSITET - KAY FISKE BLA

2. SAMMANHÅLLNA VOLYMER I GRÖNSKA

THAM VIDEGÅRD - MODERNA MUSEET MALMÖ, OMA - PRADA MUSEUM MILANO, MAX DUDLER - EISENBahn MUSEUM, THAM VIDEGÅRD KONSTMUSEET I KALMAR, SOUTO DE MOURA - CASA DAS HISTÓRIAS PAULA REGO LUSABON, JOHAN CELSING - ÅRSTÄ KIRKA, GUNNAR APLUND - STADSBIbliOTEKET STOCKHOLM, DAVID CHIPPERFIELD - MUSEO JUMEX, THAM VIDEGÅRD - STENHÖGA SONA.

3. MEDVETNA GRÄNSSNITT

BABYLON BAR STOCKHOLM. TRANSPARENT FASAD JAPAN. PLP ARCHITECTURE - THE FRANCIS CRICK INSTITUTE.

HÅLLNA VOLYMER I

Volymerna ges en tydlig geometrisk form i som befintliga byggnader på campus. Skapar kontrast till den omgivande anslutna former är att föredra framför byggnaderna i sig kan bestå av flera inbördes relation, men då bör respekten definierad.

Gestaltungsprinzipier

Det nya Universum Hus K är planerad för att vara en hållbar byggnad med hög grad av flexibilitet och generalitet för att vara framtidsäkrad över lång tid. Hus K ska tillföra området kvalitéer som harmonierar med övriga byggnader på campus. Med Hus K skapas ett nytt nav på Campus där flöden från Universum, Aula Nordica, Annexet och NVH (Naturvetarhuset) kopplas samman. Dessutom skapas en framtida möjlighet att bygga en förbindelse till NUS (Norrlands universitetssjukhus) som ligger på andra sidan Petrus Laestadius väg.

Universum Hus K inlemmar sig gestaltningsmässigt i Campus Umeås ursprungliga inspiration från Aarhus universitet med sitt gula tegel och sina enkla, robusta volymer i ett kuperat landskap. Byggnaden karakteriseras av hög grad av repetition och stor omsorg för byggnadsdetaljer anpassade till det norrländska klimatet.

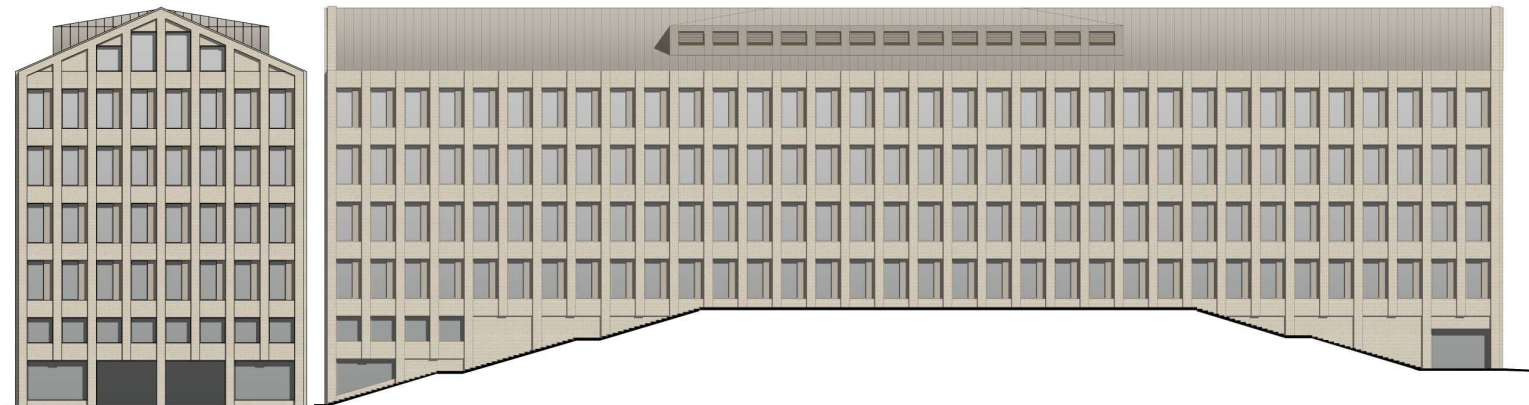

Illustration: Fasadalternativ från systemhandling Universum Hus K

Riktlinjer
för projektering

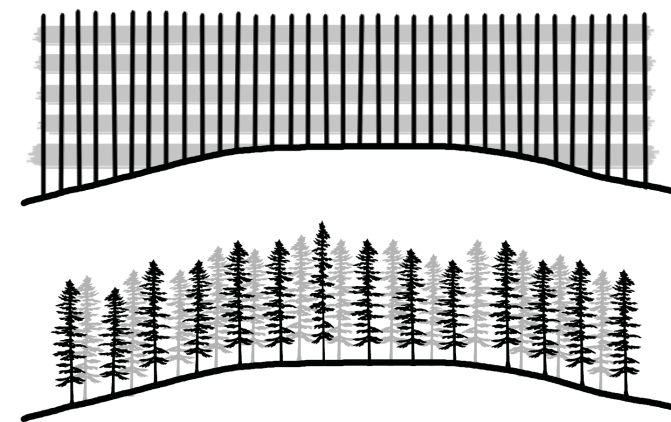
2021-11-01

Teknikplattform
för byggprojekt

2021-1

Referensbild: Aarhus Universitet. Arkitekt Kay Fisker (med P. Stegmann och C. F. Møller)

Koncept: Resliga tallar på en kulle – högre vertikalitet

*"En ortogonal bruksbyggnad i tegel
med respekt för Umeå universitets identitet"*

*Arkitekter: Ahrbom & partner, White, LINK
Entreprenör: PEAB*